

AVRUPA KONSEYİ BAKANLAR KOMİTESİ

İSTATİSTİKSEL AMAÇLARLA TOPLANAN VE İŞLENEN KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI HAKKINDA ÜYE DEVLETLERE YÖNELİK

R (97) 18 SAYILI BAKANLAR KOMİTESİ TAVSİYE KARARI

*(30 Eylül 1997 tarihinde Delegeler Komitesinin 602. toplantısında Bakanlar
Komitesi tarafından kabul edilmiştir)*

Unofficial translation to Turkish: Recommendation No. R(97)18 of the Committee of Ministers to member States concerning the protection of personal data collected and processed for statistical purposes (Adopted by the Committee of Ministers on 30 September 1997 at the 602nd meeting of the Ministers' Deputies)

Text originated by, and used with the permission of, the Council of Europe. This unofficial translation is published by arrangement with the Council of Europe and with financial support of the European Union within the EU-CoE Joint Project on Improving the Effectiveness of the Administrative Judiciary and Strengthening the Institutional Capacity of Council of State, but under the sole responsibility of the translator.

Bu yayının orijinali Avrupa Konseyi tarafından hazırlanmış ve Konseyin izniyle kullanılmıştır. Bu resmî olmayan çeviri, Avrupa Konseyinin düzenlemesiyle basılmış olup, "İdari Yargının Etkinliğinin Artırılması ve Danıştayın Kurumsal Kapasitesinin Güçlendirilmesi" AB-AK Ortak Projesi kapsamında, Avrupa Birliği'nin maddi desteği ile hazırlanmıştır. Çevirmenin yegâne sorumluluğu altındadır.

Bakanlar Komitesi, Avrupa Konseyi Tüzüğü'nün 15.b maddesi hükümleri uyarınca,

Avrupa Konseyinin amacının, üyeleri arasında daha çok birlik sağlamak olduğunu göz önünde bulundurarak;

Çağdaş toplumu analiz etmek ve anlamak ve pratik olarak günlük yaşamın her alanında düzenlemeler yapmak için politika ve stratejilerin tanımlanması amacıyla güvenilir istatistiklere hem kamu hem de özel sektörde ihtiyaç duyulduğunun bilincinde olarak;

Güvenilir istatistiklerin üretilmesinin büyük ölçüde mümkün olan en ayrıntılı bilgilerin toplanmasına ve bu bilgilerin giderek daha etkili otomatik veri işleme teknolojileri ile işlenmesine bağlı olduğunu kabul ederek;

Bu tür bilgilerin belirli veya belirlenebilir kişiler ile ilgili olabileceğinin ("kişisel veriler") farkında olarak;

Veri sahiplerinin anonimliğini temin etmeyi mümkün kılan teknikler geliştirme ihtiyacının farkında olarak;

Uluslararası istatistikçiler topluluğunun kişisel verilerin korunması ve istatistikçilerin meslek etiği ile ilgili uluslararası tavsiyelerin geliştirilmesi konularındaki kaygılarını göz önünde bulundurarak;

Ayrıca, Birleşmiş Milletler çerçevesinde uluslararası toplum tarafından kabul edilen resmî istatistiklerin temel ilkelerini göz önünde bulundurarak;

Hem istatistiksel faaliyetlerde hem de kişisel verilerin korunması alanında gelişimci ulusal ve uluslararası yasal standartları kaydederek;

Bu bağlamda, Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunması Sözleşmesi'nde (Strazburg 1981, Avrupa Antlaşması Serisi No. 108) yer alan verilerin korunmasına ilişkin genel ilkeleri hatırlatarak;

Ayrıca, veri sahipleri tarafından sözleşmede belirtilen belirli hakların uygulanmasına ilişkin istatistiksel faaliyetler lehine izin verilen istisnaları da hatırlatarak;

Bu tür istisnaların, bazı üye devletlerde, mevcut mevzuatta veya verilerin korunmasına ilişkin hazırlanmakta olan mevzuatta da öngörüldüğünü kaydederek;

Bir yandan araştırma ve istatistik ihtiyacı, diğer yandan, özellikle otomatik veri işleme söz konusu olduğunda, bireyin korunması gerekliliği arasında bir denge kurulması gerektiğini göz önünde bulundurarak;

R (97) 18 Sayılı Tavsiye Kararı

Çeşitli ilgili tarafların çıkarlarını uzlaştırmak için tasarlanmış uygun usullerin oluşturulması ihtiyacının farkında olarak;

1983'ten bu yana istatistiksel yöntemlerde kaydedilen ilerlemenin ve bilgi teknolojisindeki gelişmelerin, bilimsel araştırma ve istatistikler için kullanılan kişisel verilerin korunmasına ilişkin R (83) 10 sayılı Tavsiye Kararı'nda bulunan çeşitli hükümlerin gözden geçirilmesini gerekli kıldığının farkında olarak,

Üye devletlerin hükümetlerine:

1. Bu Tavsiye Kararı'nın ekinde yer alan ilkelerin hukuklarına ve uygulamalarına yansıtılmalarını sağlamak için adımlar atmalarını;
2. Bu Tavsiye Kararı'nın ekinde yer alan ilkelerin, gerek kamu gerekse özel sektörde istatistiksel amaçlar için kişisel verilerin toplanması ve işlenmesinde yer alan kişiler, idari makamlar ve organlar arasında ve aynı zamanda verilerin korunmasından sorumlu makamlar arasında geniş bir şekilde dolaşımını sağlamalarını;
3. Bu kişileri, idari makamları ve organları, henüz yapmamışlarsa, bu Tavsiye Kararı'nın ekine dayalı etik kuralları hayata geçirmeleri için teşvik etmelerini tavsiye etmektedir.

Bu Tavsiye Kararı'nın, kişisel verilerin istatistiksel amaçlı toplanması ve otomatik olarak işlenmesi için geçerli olduğu sürece, bilimsel araştırma ve istatistik amaçlı kullanılan kişisel verilerin korunmasına ilişkin R (83) 10 sayılı Tavsiye Kararı'nın yerini almasına karar verir.

R (97) 18 sayılı Tavsiye Kararı'nın Eki

1. Tanımlar

İşbu Tavsiye Kararı'nın amaçları doğrultusunda,

"Kişisel veriler" kimliği belirli veya belirlenebilir bir kişi ("veri sahibi") hakkındaki her türlü bilgi anlamına gelmektedir. Eğer tanımlama, makul olmayan bir seviyede zaman ve insan gücünü gerektiriyorsa, birey "belirlenebilir" olarak kabul edilmez. Bireyin belirlenebilir olmadığı durumda, verilerin anonim olduğu kabul edilir.

"Belirleme verileri", veri sahibinin doğrudan belirlenmesine izin veren ve verilerin toplanması, kontrol edilmesi ve eşleştirilmesi için gerekli olan, ancak daha sonra istatistiksel sonuçların hazırlanması için kullanılmayan kişisel verileri kapsar.

“Hassas veriler”, ırkı, siyasi görüşleri, dini ya da diğer inançları açığa çıkaran kişisel verilerin yanı sıra sağlık, cinsel yaşam veya cezai hükümler hakkındaki kişisel veriler ve ulusal hukuk tarafından hassas olarak tanımlanan diğer veriler anlamına gelmektedir.

“İşleme” kısmen veya tamamen otomatik süreçlerle gerçekleştirilen ve kişisel verilere uygulanan her türlü işlem veya işlemler dizisi anlamına gelmektedir. Bunlar arasında veri kaydetme, saklama, uyarılma veya değiştirme, çıkartma, istişare etme, kullanma, iletim, eşleştirme veya birbirine bağlama ve silme veya tahrif etme de yer almaktadır.

“İletim”, kullanılan araç veya ortam dikkate alınmaksızın, kişisel verilerin üçüncü taraflara erişilebilir hâle getirilmesi eylemini ifade eder.

“İstatistiksel amaçlar için”, istatistiksel araştırmalar için veya istatistiksel sonuçların üretimi için gerekli olan kişisel verilerin toplanması ve işlenmesi için herhangi bir işlemi ifade eder. Belirli bir birey ile ilgili kararlar veya önlemler için elde edilen bilgilerin herhangi bir şekilde kullanılması bu tür işlemlerden harihtir.

“İstatistiksel sonuçlar”, belirli bir popülasyonda ortak bir olguyu karakterize etmek için kişisel verilerin işlenmesi yoluyla elde edilen bilgileri ifade eder.

“Veri sorumlusu” tek başına veya başkalarıyla birlikte, kişisel verilerin toplanması ve işlenmesine ilişkin amaçları ve araçları, özellikle de organizasyonu belirleyen gerçek veya tüzel kişi veya kamu makamı veya başka bir organ anlamına gelmektedir.

2. Kapsam

2.1. Bu Tavsiye Kararı, kişisel verilerin istatistiksel amaçlarla toplanması ve otomatik olarak işlenmesi açısından uygulanır.

Aynı zamanda, veri sahiplerinin belirlenmesine izin verdiği ölçüde, istatistiksel sonuçlar açısından da uygulanır.

2.2. Üye devletler, bu Tavsiye Kararı'nın uygulanmasını, istatistiksel amaçlar için kişisel verilerin otomatik olmayan işlenmesi için de geçerli olacak şekilde genişletmeye teşvik edilir.

2.3. Bu Tavsiye Kararı'nın hükümlerinden kaçınmak için hiçbir kişisel veri otomatik olmayan bir şekilde işlenmeyecektir.

2.4. Üye devletler ayrıca, bu Tavsiye Kararı'nda belirtilen ilkelerin uygulanmasını, tüzel kişiliğe sahip olsun ya da olmasınlar, kişi grupları, dernekler, vakıflar, şirketler, kurumlar ve doğrudan ya da dolaylı olarak bireylerden oluşan diğer yapılarla ilgili verilerin toplanması ve işlenmesini kapsayacak şekilde genişletebilirler.

3. Özel hayatın gizliliğine saygı

3.1. Haklara ve temel özgürlüklere, özellikle de özel yaşamın gizliliği hakkına saygı, kişisel verilerin istatistiksel amaçlar için toplandığı ve işlendiği durumlarda ve aşağıdaki hâllerde garanti edilmektedir:

- Bu veriler gelecekte kullanılmak üzere saklandığında;
- İstatistiksel sonuçlar dağıtıldığında ve
- İstatistiksel kayıtların temsili nitelikte olmasının daha iyi sağlanmasının nedenleri veya gizlilik nedenleri bakımından, kişisel verilerin değiştirilmesi gerektiğinde.

3.2. İstatistiksel bir faaliyete katılım yoluyla kişisel veriler hakkında bilgi sahibi olan kişiler, iç hukuk veya uygulama ile mesleki gizlilik yükümlülüğüne tabi tutulacaktır.

3.3. İstatistiksel amaçlar için toplanan ve işlenen kişisel veriler, belirlenebilir bir formda artık gerekli olmadığı andan itibaren anonim hâle getirilecektir.

4. İstatistiksel amaçlarla hukuka uygun olarak toplama ve işleme için genel koşullar

Amaç

4.1. İstatistiksel amaçlar için toplanan ve işlenen kişisel veriler yalnızca bu amaçlara hizmet etmelidir. Bunlar, veri sahibi ile ilgili bir karar veya tedbir almak ya da istatistiksel olmayan amaçlar için işlenen kişisel verileri içeren dosyaları tamamlamak veya düzeltmek için kullanılmamalıdır.

4.2. İstatistiksel olmayan amaçlar için toplanan kişisel verilerin istatistiksel amaçlarla işlenmesi, özellikle, veri sahibi ile ilgili kararları veya tedbirleri desteklemek amacıyla verilerin kullanılmasını önlemek için uygun güvenceler sağlanması hâlinde, verilerin başlangıçta toplandığı amaç(lar) ile uyumlu değildir.

Hukuka uygunluk

4.3. Kişisel veriler aşağıdaki hâllerde istatistiksel amaçlar için toplanabilir ve işlenebilir:

- Eğer kanunda öngörülmüşse veya
- Eğer kanunen izin verilmişse ve:
 - Veri sahibi veya yasal temsilcisi, 6. ilke uyarınca rıza göstermişse veya

ii. Veri sahibi, verilerinin toplanması veya işlenmesi hakkında bilgilendirilmiş ve buna karşı çıkmamış ise işleme hassas veriler ile ilgili olmadığı sürece; veya

iii. Eğer toplama koşulları ve araştırmanın amacı, bir kimsenin, 6. ilkeye uygun olarak, diğer insanlar adına ve hesabına cevap vermesine izin verecek nitelikteyse ve bu diğer kişilerin özel yaşamlarının gizliliğini ihlal etme riski açıkça mevcut değilse ve özellikle de işleme, hassas verileri içermiyorsa.

4.4. Aynı verilerin tekrar toplanmasını önlemek için, istatistiksel olmayan amaçlar için toplanan kişisel veriler, aşağıdaki hâller için gerekli olduğunda, istatistiksel amaçlar için de işlenebilir:

- Kamu yararına olan bir görevin yerine getirilmesi veya resmî otoritenin kullanılması için;
- Veri sorumlusu tarafından izlenen meşru çıkarların amaçları için, ancak veri sahibinin hak ve temel özgürlüklerinin bu çıkarlara üstün geldiği hâller hariçtir.

Tek bir istatistiksel amaç için toplanan veriler, yukarıda açıklanan koşullar altında aynı zamanda başka istatistiksel amaçlar için de işlenebilir.

4.5. Kişisel veriler, yalnızca iç hukukun gerektirmesi hâlinde, istatistiksel amaçlar için işlenmeleri düşüncesiyle zorunluluk esasına göre toplanabilir.

4.6. Kişisel veriler veya kişisel veri dizileri, eğer iç hukuk, istatistiksel olmayan amaçlar için işlenmelerini ve iletilmelerini önlemek için uygun güvenceler sunuyorsa, istatistiksel amaçlar için eşleştirilebilir veya birbirine bağlanabilir.

Orantılılık

4.7. Sadece ulaşılabilecek olan istatistiksel amaçlar için gerekli olan kişisel veriler toplanmalı ve işlenmelidir. Özellikle, kimlik bilgileri verileri sadece gerekli olduğunda toplanmalı ve işlenmelidir.

Hassas veriler

4.8. Hassas verilerin istatistiksel amaçlar için işlenmesi gerekiyorsa bu veriler, veri sahibinin tanımlanamayacağı bir biçimde toplanmalıdır.

Hassas verilerin belirli, meşru istatistiksel amaçlar için işlenmesi, veri sahiplerinin belirlenmesini gerektiriyorsa, iç hukuk, bunu yapmanın açıkça mantıksız veya uygulanamaz olması dışında, belirleme verilerini toplama aşamasından itibaren ayırmak için özel önlemler de dâhil olmak üzere uygun güvenceleri sağlayacaktır.

5. Bilgi

Birincil toplama

5.1. İstatistiksel amaçlar için kişisel veriler toplandığında, sorgulanan kişiler aşağıdaki unsurlardan haberdar edilir:

- Yanıtın zorunlu veya isteğe bağlı niteliği ve varsa, toplama işleminin yasal dayanağı;
- Toplama ve işlemin amacı veya amaçları;
- Toplama ve/veya işlemeden sorumlu kişi veya organın adı ve konumu;
- Verilerin gizli tutulacağı ve yalnızca istatistiksel amaçlar için kullanılacağı gerçeği;
- Talep üzerine daha fazla bilgi edinme imkânı.

Talepleri üzerine ve/veya iç hukukta tanımlanan yol ve araçlara göre, veri sahipleri aynı zamanda aşağıdakiler hakkında da bilgilendirilecektir:

- İsteğe bağlı araştırmalar söz konusu olduğunda, rıza göstermeyi reddetme ve rızayı geri alma yolları ve, zorunlu araştırmalar söz konusu olduğunda, bunun gerektireceği olası yaptırımlar;
- Uygun olduğunda, erişim ve düzeltme haklarının kullanılması koşulları;
- Kişisel verilerin iletebileceği kişi veya kurumların kategorileri;
- Kişisel verilerin gizliliğini ve korunmasını sağlamak için güvenceler;
- Toplanan ve işlenen veri kategorileri.

5.2. Veri sahipleri doğrudan sorgulanmadığında, açıkça mantıksız veya uygulanamaz olmadıkça, veri toplamanın varlığı hakkında bilgilendirilmelidir. İlke 5.1'de listelenen unsurlar hakkında kendilerini uygun şekilde bilgilendirebileceklerdir.

5.3. Sorgulanan kişiler, veri sahibi olup olmadıklarına bakılmaksızın, en geç veri toplama sırasında bilgilendirilmelidir. Bilgilerin niteliği ve kapsamı uygun olmalı ve koşullara uyarlanmalıdır.

Araştırmanın konusu veya niteliği göz önüne alındığında, meşru amacına ulaşmak için gerekli ise bilginin veya bir kısmının sağlanması ertelenebilir. Bu gibi durumlarda, açıkça mantıksız veya uygulanamaz olmadıkça, erteleme nedenleri artık mevcut olmadığı anda bilgi verilmelidir. Bu gibi koşullarda, veri sahibinden verilerin toplandığı durumlarda, bilgi, daha sonraki bir aşamada sağlanmalıdır.

İkincil toplama

5.4. İstatistiksel olmayan amaçlar için toplanan kişisel verilerin istatistiksel amaçlar için işlenmesi veya iletilmesi uygun bir şekilde duyurulmalıdır. Veri sahipleri, ilke 5.1’de belirtilen bilgileri, uygun bir şekilde elde edebileceklerdir, ancak;

- a. bilgilerin sağlanmasının mümkün olmaması veya orantısız bir çaba gerektirmesi veya
- b. verilerin istatistiksel amaçlar için işlenmesi veya iletilmesi, iç hukuka göre açıkça öngörülmesi durumu hariçtir.

Yukarıdaki a ve b bentlerinde dile getirilen hâllerde uygun güvenceler sağlanmalıdır.

Hukuken ehliyetsiz kimseler

5.5. Veri sahibinin hukuken ehliyetsiz bir kişi olması, özgürce karar verememesi ve iç hukukun veri sahibinin kendi adına hareket etmesine izin vermemesi durumlarında, bilgi, yasal olarak veri sahibinin menfaatine hareket etme hakkına sahip olduğu kabul edilen kişiye verilir.

Hukuken ehliyetsiz olan kimse bunu anlayabiliyorsa, verileri toplanmadan veya işlenmeden önce bu konuda bilgilendirilmelidir.

6. Rıza

6.1. Veri sahibinin rızasının gerekli olduğu durumlarda, rızanın özgür, bilgilendirilmiş ve açık olması gerekir.

Veri sahibi, 8. ilke uyarınca, belirleme verileri toplanan diğer verilerden ayrıldığı sürece, tek bir araştırma bakımından rızasını geri çekebilecek veya belirli bir süre devam eden bir araştırmadaki iş birliğini herhangi bir zamanda ve geriye dönük bir etki yaratmaksızın askıya alabilecektir.

6.2. Hassas verilerin toplanması veya işlenmesi için veri sahibinin rızasının gerekli olduğu durumlarda, rızanın açık, özgür ve bilgilendirilmiş olması gerekir. Araştırmanın meşru amacının, önemli bir kamu yararı istisna tutmayı haklı çıkarmadıkça, bu tür bir rızanın alınması gerekliliğinden daha ağır bastığı şekilde düşünülemez.

6.3. Özgür karar veremeyen hukuken ehliyetsiz bir kişinin kişisel verilerinin istatistiksel amaçlar için işlenmesi amaçlandığı durumlarda ve iç hukuk, veri sahibinin kendi adına hareket etmesine izin vermediğinde, yasal olarak veri sahibinin çıkarlarını temsilen hareket etme hakkına sahip olduğu kabul edilen kişinin veya kanunda öngörülen bir makamın veya herhangi bir kişi ya da kurumun rızası gereklidir.

Eğer yukarıdaki 5.5 ilkesine uygun olarak, hukuken ehliyetsiz bir kişi kişisel verilerinin toplanması ve işlenmesi düşüncesinden haberdar edilmişse, iç hukuk aksini öngörmediği sürece, istekleri göz önünde bulundurulmalıdır.

6.4. İç hukuk yaptırım öngörmediği sürece cevap vermeyi reddetmek cezalandırılmamalıdır.

7. Erişim ve düzeltme hakları

7.1. Herhangi bir kişi, veri sorumlusunun elinde bulundurduğu kendisiyle ilgili kişisel verileri alabilir ve duruma göre düzeltirebilir.

7.2. Bununla birlikte, veri sahibinin özel yaşamının gizliliğini ihlal etme riskinin açıkça olmadığı durumlarda, kişisel veriler yalnızca istatistiksel amaçlar için işlendiğinde ve bireysel veriler veya istatistiksel sonuçlar temelinde üçüncü bir tarafın belirlenmesini önlemek için özel uygun önlemler alındığında, bu hak iç hukuka uygun olarak kısıtlanabilir.

8. Verilerin anonim hâle getirilmesi

8.1. İstatistiksel amaçlar için toplanan kişisel veriler, aşağıdaki hâller haricinde, veri toplama, doğrulama veya eşleştirme işlemlerinin sona ermesinden hemen sonra anonim hâle getirilecektir:

- a. Eğer belirleme verileri istatistiksel amaçlar için gerekli olmaya devam ediyorsa ve ilke 10.1’de öngörülen önlemler alınmışsa veya
- b. İstatistiksel işlemin mahiyeti, veriler anonim hâle getirilmeden önce diğer işleme operasyonlarının başlatılmasını gerektiriyorsa, meğerki 15.1’den 15.3’e kadar olan ilkelerde öngörülen güvenceler yürürlükte olsun.

9. İstatistiksel amaçlar için kişisel verilerin birincil toplanması

- 9.1. Kişisel verilerin toplanması, özellikle bireylerin bilgileri ve cevap verme özgürlükleri bakımından adil olacaktır.
- 9.2. Kişisel veriler, veri sahibinden toplanacaktır, veya araştırmanın mahiyetine bağlı olarak, ailesinin bir üyesinden de toplanabilir. Kişisel veriler sadece, eğer iç hukuk buna izin veriyor ve uygun güvenceleri de içeriyorsa veya veri sahiplerinin hak ve temel özgürlüklerini ihlal edilmesi riski açıkça mevcut değilse, veri sahibinin dışındaki bir kişiden veya hane halkının bir üyesinden ya da şirketler veya kamu hizmetleri gibi tüzel kişilerden toplanacaktır.
- 9.3. Kişisel verilerin sorgulanmadan istatistiksel amaçlar için toplanması, belirleme verilerini içermemeli, belirleme verileriyle bağlantılı olmamalıdır, ancak iç hukukun uygun güvenceleri içermesi ve:
- Belirleme verilerinin de toplanmasını sağlaması veya
 - Numunelerin yapılandırılması için toplanan verilerin belirleme verileri ile ilişkilendirilmesine izin vermesi durumları hariçtir.
- 9.4. Araştırmanın planlanması veya yürütülmesi ile ilgili yanıt vermeyen kişiler hakkındaki veriler veya yanıt vermemenin nedenleri hakkındaki bilgiler, sadece araştırmanın temsili kalitesini sağlamak için kullanılabilir.
- 9.5. Kişisel verilerin toplanması, görüşmecilerin veya cevapları doğrudan bilecek olan diğer kişilerin istihdam edilmesini gerektirdiğinde, araştırmanın amacına, verilerin gizliliğine ve özel yaşamın gizliliğinin korunmasına saygı göstermek amacıyla, araştırma için kullanılan kişilerin, organizasyonun ve yöntemlerin seçimine özel dikkat gösterilmelidir.
- 9.6. Veri sorumlusu, sorgulanan kişilerin, verileri toplayan kişinin hareket etme yetkisini güvence altına almalarını sağlamak için uygun önlemleri alır.

10. Belirleme verileri

- 10.1. Belirleme verileri istatistiksel amaçlar için toplandığında ve işlendiğinde, açıkça mantıksız veya uygulanamaz olmadıkça, diğer kişisel verilerden ayrılmalı ve korunmalıdır.
- 10.2. Bununla birlikte, belirleme verileri, iç hukuk tarafından öngörüldüğü takdirde, eğer veri sahibi bilgilendirilmişse ve buna karşı çıkmamışsa veya veriler, kamuya açık bir dosyadan geliyorsa, istatistiksel amaçlar için bir adres dosyası oluşturmak amacıyla kullanılabilir.

11. Verilerin saklanması

- 11.1. Anonim hâle getirilmedikçe veya iç hukuk bu verilerin uygun güvencelere tabi olarak arşivleme amaçları için saklanmasını öngörmedikçe, istatistiksel amaçlarla toplanan ve işlenen kişisel veriler, bu amaçlar için artık gerekli olmadığında imha edilecek veya silinecektir.

Özellikle, belirleme verileri, artık aşağıdaki amaçlar için gerekli olmadıkları anda imha edilecek veya silinecektir:

- Verilerin toplanması, kontrol edilmesi ve eşleştirilmesi için veya
- Araştırmanın temsil edilebilirliğini sağlamak için veya
- Araştırmayı aynı kişilerle tekrarlamak için.

12. İletişim

- 12.1. İstatistiksel amaçlar için toplanan kişisel veriler istatistiksel olmayan amaçlar için iletilemez.
- 12.2. Belirli bir istatistiksel amaç için işlenen kişisel veriler, belirlenmiş ve sınırlı bir süre için oldukları sürece, diğer istatistiksel amaçlar için de iletilebilir.
- 12.3. İletim için güvenceler iç hukuk tarafından sağlanmadığı sürece, 12.2 ilkesine uygun olarak, iletim, tarafların hak ve yükümlülüklerini belirleyen yazılı bir belgeye konu olacaktır. Bu veriler iletildiğinde, veri sorumlusu özellikle:
- Üçüncü tarafın kendisinin bu verileri yalnızca söz konusu veri sorumlusunun açık kabulü ile iletilebileceğini şart koşacaktır;
 - Üçüncü tarafın, bu Tavsiye Kararı'nın 15.1 ila 15.3 ilkeleri uyarınca uygun güvenlik önlemlerini almasını şart koşacaktır;
 - Bu üçüncü tarafça elde edilen istatistiksel sonuçların herhangi bir şekilde yayınlanmasının bu Tavsiye Kararı'nın 14. ilkesine uygun olmasını sağlayacaktır.

12.4. Ayrıca, hassas veriler yalnızca yasaların öngördüğü durumlarda veya veri sahiplerinin ya da yasal temsilcilerinin açık rızalarını verdikleri ve iç hukukun da rızanın verilmesini yasaklamadığı durumlarda iletilebilir.

13. Sınır ötesi veri akışları

13.1. Bu Tavsiye Kararı'nın ilkeleri, kişisel verilerin istatistiksel amaçlar için sınır ötesi iletilmesi bakımından geçerli olacaktır.

13.2. Kişisel verilerin, 108 sayılı Sözleşme'yi onaylayan ve mevzuatı en azından eşdeğer bir koruma sağlayan bir devlete istatistiksel amaçlarla sınır ötesi iletilmesi, özel yaşamın gizliliğinin ve bireylerin hak ve temel özgürlüklerinin korunması ile ilgili özel koşullara tabi tutulmamalıdır.

13.3. Kişisel verilerin, 108 sayılı Sözleşme'yi onaylamamış, ancak bu Sözleşme ile bu Tavsiye Kararı'nın ilkelerine uygun olarak bir koruma seviyesi sağlayan bir devlete istatistiksel amaçlar için sınır ötesi iletilmesinde herhangi bir kısıtlama olmamalıdır.

13.4. İç hukuk aksini gerektirmediği takdirde, kişisel verilerin, 108 sayılı Sözleşme ve bu Tavsiye Kararı'nın ilkelerine uygun yasal hükümleri olmayan bir devlete istatistiksel amaçlar için sınır ötesi iletilmesi, genel bir kural olarak, söz konusu olmamalıdır, ancak:

- a. Sözleşmenin ve bu Tavsiye Kararı'nın ilkelerine uyulmasını sağlamak için gerekli olan sözleşmesel nitelikteki önlemler de dâhil olmak üzere, önlemler alınmış olması; veya
- b. Veri sahibinin açık rızasını vermiş olması bundan hariçtir.

14. İstatistiksel sonuçlar

14.1. İstatistiksel sonuçlar, yalnızca, dağıtım veya yayınlamanın veri sahiplerinin özel yaşamlarının gizliliğini ihlal etme riski taşımadığı sürece, eğer veri sahiplerinin bu sonuçlara dayalı olarak artık belirlenebilir olmamasını sağlamak için önlemler alınmışsa yayınlanacak ya da üçüncü taraflarca erişilebilir hâle getirilecektir.

15. Kişisel verilerin güvenliği

15.1. Veri sorumluları, kişisel verilerin gizliliğini sağlamak için uygun teknik ve organizasyonel önlemleri alacaktır. Özellikle, yetkisiz erişim, değiştirme, iletişim veya başka herhangi bir yetkisiz işleme karşı önlemler alınacaktır.

15.2. Eğer verilerin belirlenebilir bir biçimde saklanması gerekiyorsa, veri sahibinin yetkisiz şekilde belirlenmesini önlemek için, organizasyonel ve teknik kaynaklar, özellikle de otomatik kaynaklar kullanılacaktır.

15.3. Veri sahiplerinin yeniden belirlenmesini ve istatistiksel amaçlar için toplanan kişisel verilerin istatistiksel olmayan amaçlar için kullanılmasını önlemek için önlemler alınacaktır.

15.4. İstatistik üretmekten sorumlu uzmanlar, firmalar veya kurumlar, veri sahiplerinin anonimliğini sağlayan teknikler ve prosedürler geliştirmelidir.

16. Etik kurallar

16.1. İstatistik üretmekten sorumlu uzmanlar, firmalar veya kurumlar, özellikle aşağıdaki konulara ilişkin olmak üzere bilgiler de dâhil, bu Tavsiye Kararı'nda belirtilen ilkeleri karşılayan mesleki etik kurallarını benimsemeli ve yayımlamalıdır:

- a. Kişisel verilere erişimi olan diğer kişi ve kurum kategorileri hakkında;
- b. Bu verilerin korunması, gizliliği ve güvenliği için alınacak önlemler ile istatistiksel etiğe saygı göstermek için alınacak önlemler hakkında;
- c. İstatistiksel işleme veri sorumlularına ilişkin.

1. Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunması Sözleşmesi, Strazburg, 28 Ocak 1981 (Avrupa Antlaşması Serisi No. 108)

17. Teknik gelişme, iş birliği ve yardım

İstatistiksel amaçlar için toplanan kişisel verilerin etkin bir şekilde korunmasına uygun bilgi araçlarına ve teknik bilgiye geniş bir şekilde erişim sağlamak amacıyla, yetkili devlet kurumları, bu araçların ve teknik bilginin geliştirilmesinde yakın iş birliği yapmalı ve iş birliği, deneyim alışverişi, bilgi aktarımı ve teknik yardım konularında uluslararası programlar oluşturmalarıdır.

18. Denetim mercileri

Üye devletlerin, bu Tavsiye Kararı'nda belirtilen ilkeleri hayata geçiren iç hukuk hükümlerinin uygulanmasını sağlamak için bir veya daha fazla bağımsız otoriteye sorumluluk vermeleri gerekir.

Bu belgenin çevirisi, *İdari Yargının Etkinliğinin Artırılması ve Danıştayın Kurumsal Kapasitesinin Güçlendirilmesi* projesi kapsamında Avrupa Birliği, Avrupa Konseyi ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından ortak finanse edilmiştir.

Translation is co-funded by **the European Union, the Council of Europe and the Republic of Turkey under the Project on *Improving the Effectiveness of the Administrative Judiciary and Strengthening the Institutional Capacity of Council of State.***

